

3. april 2024

Sagsnr.: 2023 -9117

Høringssvar fra Dansk Psykiatrisk Selskab vedrørende: Høring over udkast til lovforslag om lov om ændring af lov om social service, lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, lov om opkrævning af underholdsbidrag og forskellige andre love (Ændringer af reglerne om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten og om forældelse af underholdsbidrag m.v.)

DPS ønsker at fremføre følgende bemærkninger til dette udkast til lovforslag.

Det er DPS forståelse at de foreslåede ændringer til §§124 og 128 er møntet på beboere med udtalte gennemgribende handicap, hvor der ikke er mulighed for behandling der i væsentlig grad kan afhjælpe lidelsen. Det er afgørende at magtanvendelsen ikke finder udbredelse til også at omfatte beboere med mindre indgribende lidelser, som burde behandles under psykiatri- eller sundhedsloven. Dertil er der en bekymring for om personalet på bosteder vil være tilstrækkeligt uddannet og bemandet til at vurdere indikationen for magtanvendelse og varetage denne som foreslået i ændringerne.

Vedrørende: § 124 d, stk. 1, der bliver stk. 2, affattes således: »Stk. 2. Personalet kan fastholde, tilbageholde eller føre en person tilbage til egen bolig eller til et andet opholdsrum på et bo- eller dagtilbud, hvis det er nødvendigt for at sikre andres tryghed, værdighed og sikkerhed, når personen udviser en adfærd, der er meget grænseoverskridende eller meget konfliktskabende over for de øvrige personer på bo- eller dagtilbuddet, eller adfærden er til fare for den pågældende selv eller andre, eller i situationer, hvor en person er gået ind i en bolig på et bo- eller dagtilbud, uden at beboeren ønsker det.«

DPS finder det nødvendigt med en afgrænsning og præcisering af hvad forudsætningen for magtanvendelse dækker over, da beskrivelsen *en adfærd, der er meget grænseoverskridende eller meget konfliktskabende* ikke er entydig. Dermed er der en risiko for at forståelsen af disse termer udtyndes og magtanvendelse finder sted i stadig større omfang. Dertil pålægges bostedspersonale en væsentlig udfordring, ved at skulle vurdere disse tilfælde uden klare forudsætninger herfor.

Vedrørende: § 128 b indsættes før stk. 1 som nyt stykke: »Kommunalbestyrelsen kan indstille til Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse overfor Borgere med Handicap at træffe afgørelse om for en afgrænset periode at tillade at anvende kamerakig for en person, når der er risiko for personskade, og forholdene i det enkelte tilfælde gør anvendelsen påkrævet for at afværge denne risiko.«

Dansk Psykiatrisk Selskab
www.dpsnet.dk

Forperson: Merete Nordentoft, e-mail: forperson@dpsnet.dk
Sekretær: Lene Tilgreen Nielsen: ltn@dadl.dk

Der gøres opmærksom på at øget overvågning ikke altid vil være i overensstemmelse med gældende principper for behandling af selvskade og i visse tilfælde kan forværre denne.

Vedrørende: § 128 h. Kommunalbestyrelsen kan i helt særlige situationer indstille til Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse overfor Borgere med Handicap at træffe afgørelse om at tillade for en periode, der ikke må overstige 6 måneder, jf. dog § 131 b, stk. 3, at en beboer på et botilbud kortvarigt må låses inde i sin egen bolig på et botilbud, når følgende betingelser er opfyldt: 1) Beboeren vil kunne være til væsentlig fare for sig selv eller andre eller vil udvise en særligt truende adfærd over for andre, hvis beboeren forlader sin bolig. 2) Forholdene i det enkelte tilfælde gør indgrebet absolut påkrævet. 3) Beboeren ikke er selvmordstruet. 4) Særlige døråbnere, jf. § 125, samt mindst ét andet indgreb, jf. §§ 124 c, 124 d, 128 og 128 b-128 g, skal inden indstillingen have været anvendt i en kortere periode uden tilstrækkelig virkning i forhold til nr. 1. 5) Indgreb, jf. §§ 124 c, 124 d og 128 b-128 g, som ikke er forsøgt anvendt, vurderes ikke at ville have tilstrækkelig virkning i forhold til nr. 1. 6) Boligen bebos ikke af andre, medmindre der også træffes afgørelse efter stk. 1 i forhold til dem, eller de giver informeret samtykke til indelåsningen. Stk. 2. Indelåsning efter stk. 1 skal være så kortvarig som mulig og må højst vare 10 timer på et døgn og ikke vare i længere perioder end følgende: 1) 8 timer i tidsrummet mellem kl. 21.00 og kl. 8.00. 2) 2 timer i tidsrummet mellem kl. 8.00 og kl. 21.00 og aldrig længere end 1 time ad gangen.

Det er DPS's vurdering at denne særdeles indgribende magtanvendelse udelukkende skal kunne finde sted for den gruppe af beboere på bosted der har et svært gennemgribende handicap uden udsigt til afhjælpende behandling, som oftest indenfor det oligofrene område. Det er anbefales at det afgrænses tydeligere hvem denne foranstaltning er møntet på, for at sikre at den ikke kan finde anvendelse for beboere der ikke falder under den tilsigtede kategori, og fx i stedet burde vurderes i forhold til muligheden for tvangsindlæggelse i henhold til psykiatriloven.

Med venlig hilsen

Christian Legind
Næstforperson Dansk Psykiatrisk Selskab

Dansk Psykiatrisk Selskab
www.dpsnet.dk

Forperson: Merete Nordentoft, e-mail: forperson@dpsnet.dk
Sekretær: Lene Tilgreen Nielsen: ltl@dabl.dk